

ligt Stemed. Med Hensyn til, hvad der blev anført om Maaden, hvorpaa jeg havde opfattet den høitærede Justitsministers Bemærkninger ved Forslaget under 5te Afstemningspunkt, indrømmer jeg gjerne, at den høitærede Justitsminister just udtrykte sig saaledes, som ved den senere Tilføjning er blevet bekræftet.

Siden jeg nu har faaet Ordet, maa jeg dog yttre mig med nogle faa Ord i Anledning af, hvad den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) nylig har omtalt, nemlig at han aldeles ikke kan sene, at en Besiddelse af et Majorat eller et Fideicommiss kan lide noget Tab ved, at Indfæstningssummen i en uregelmæssig Orden udebliver, idet en saadan Udebliven af Indfæstningen maa erstattes ved de forhøiede aarlige Indtægter, som vindes af Fæstegodsset, idet det bortsalges. Jeg kan virkelig heller ikke godtgjøre dette ved nogen mathematisk Beregning for Diebliffet; men jeg troer ogsaa, at en saadan aldeles ikke behøves. Det er jo nemlig Noget, som er aldeles indlysende, at, naar der kommer en stor Sum ind ved Indfæstningen, saa hører der en meget forhøiet Rente af en mindre Sum til at dække en saadan betydelig Sum, og det er jo ganske vist, at, naar der paa et Gods blot bliver 3 Fæstefæder ledige og det er et meget lille Gods, hvor dette ikke skeer, saa kunde det let løbe op til et Par Tusinde Rigsdaler, og saa skal der virkelig udskrives meget høie aarlige Afgifter eller gives meget. Betydeligt mere i Rente, naar Eieren af disse tre Eiendomme skal faae de to til tre tusinde Rigsdaler dækkede, som ere udeblevne i Indfæstning. Forresten har jeg intet Videre at bemærke.

Vardenfleth: Hvad det sidst berørte Punkt angaaer, troer jeg, at Forskjellen mellem den ærede Ordførers Anskuelse, der aldeles er overeensstemmende med min, og den ærede 4de kjøbenhavnske Landstingsmands (Madvig) ligger deri, at den Sidstnævnte alene tager Hensyn til, at Godsset skal sælges samlet paa eengang, saaledes at Renterne af Kjøbesummen begyndte strax at løbe; og da er hans Anskuelse fuldkommen rigtig, og jeg kunde saa nok finde mig i de Dyringer, han fremførte, at Ingen, der en lille Smule var vant til at beskæftige sig med mathematisk Beregninger,

kunde komme til noget andet Resultat end han. Men den ærede Landstingsmand maa virkelig tilgive mig, at, uagtet jeg har beskæftiget mig med mathematisk Beregninger og i Særdeleshed er vant til at beskæftige mig med virkelige praktiske Forhold, er jeg dog kommen til det Resultat, at den Majoratsbesiddelse, som begynder at sælge, lider et virkeligt Tab, naar der ikke tillægges ham nogle Procenter, fordi det i Regelen vil være de Gaarde, som staae nærmest ved Fæstledigheden, som sælges først. Det kan gjerne være en Række af Aar, i hvilke han kun sælger nogle faa enkelte Gaarde, hvoraf han kunde have ventet betydelige Indfæstningssummer, og i den Tid faaer han slet ikke nogen forøget Rente af de øvrige Gaarde. Han beholder kun de sædvanlige Landegildeindtægter, og han vil da til Erstatning for de Indfæstninger, han har mistet, kun have den forsøgede Rente af de Kjøbesummer, han faaer for de enkelte Gaarde, og naar dertil kommer, at der ofte tilstaaes en Rentemoderation i disse Kjøbesummer, saa faaer han aldeles ingen Godtgjørelse, og der er mange Majoratsbesiddere, som ikke kunne gaae ind paa at sælge, naar der ikke tilstaaes dem en saadan Procentandeel af Kjøbesummen. Det troer jeg er det virkelige Forhold, saaledes som jeg idetmindste paa flere Steder har seet, at det bestaaer i Realiteten, og jeg troer, at det stemmer meget godt overeens med rigtige mathematisk Beregninger; men desuagtet har Udvalgets Mindretal troet, at man ikke burde foreslaae en saadan Procentandeel for Majoratsbesidderne, der ville sælge ifølge denne Lov. Vi vidste meget godt, at det tilstaaes ved de Bevillinger, der udfærdiges, uagtet det ikke altid er Tilfældet, idet der er nogle Majoratsbesiddere, der have anholdt om Bevilling, uden at faae denne Procentandeel til deres Fordeel; men det tilstaaes dog i Reglen, og der var altsaa, som jeg har oplyst, god Grund til at lade det vedblive; men vi have troet, at det ikke behøvedes, fordi vi antog, at de Majoratsbesiddere, som i Særdeleshed vare tilbøielige til at benytte den Vej, der anvises ved Loven, ikke ville see hen til det Tab, der mulig kan være forbundet for dem med at sælge, allerselvst da det kunde antages, at de Majorats-